

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 20 Subat 2025
Sayı : 990

10/2417

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Özellikle son yıllarda yurtdışına ihraç edilen ürünlerde yoğun tarım ilacı kalıntısı tespit edilmesi sebebiyle yaşanan iadeler gıda güvenliği konusunun önemini ortaya koymaktadır. Bilinçsiz tarım ilacı kullanımının sebeplerinin araştırılarak önüne geçilmesi için alınması gereken tedbirlerin tespit edilmesi ve gerekli çözüm yollarının ivedilikle hayata geçirilebilmesi amacıyla, amacıyla Anayasa'mızın 98. TBMM İçtüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri kapsamında Meclis Araştırması açılması konusunda gereğini saygılarımla arz ederim. 27.12.2024

Ali Göçer
Antalya mv.

Utku ÇAKIRÖZER
Eskişehir Milletvekili

Selman Kızı
Mersin mv.
Okullu

Nurettin Yontar
Pekirli mv.

Vedat Güneloğlu
Uşak mv.

Tahsin Beşirli
Yalova mv.

Gürhan EVREN
Elazığ mv.

Ali KARADAĞ
Uşak mv.

İsmet GÜNEŞLİ
Görecik mv.

Murat GÖKÇEN
Samsun mv.

Türker ATICI
Bartın mv.

Ali GÖKÇEK

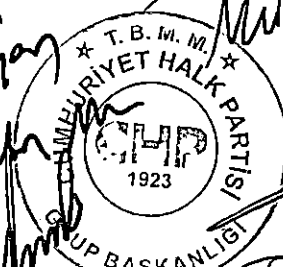
İstanbul Milletvekili

Ömer Fethi GÖNER
Kırşehir mv.

Uğur BAYRAKTUTAN
Artvin mv.

Muharrem İHSAN
Kastamonu mv.

Aliye TEMOŞI ÖRSENER
Ankara mv.

GEREKÇE

Tarım ürünleri ihracatı ülkemiz ekonomisinde önemli bir yer tutmaktadır. Ancak son yıllarda kimyasal ilaç kalıntısı sebebiyle ihraç ürünlerimizin iade edilmesi tarım ürünleri ihracatımızı ve ülkemizin marka değerini olumsuz etkilediği gibi kamuoyunda gıda güvenliğine yönelik ciddi endişelere de yol açmaktadır. İade edilen ürünlerin akıbeti konusunda var olan belirsizlik vatandaşlar arasında ciddi endişe ve kaygıya yol açmaktadır. Vatandaşlar sofralarına kadar giren gıdaların temiz içerikli olduğuna ilişkin yoğun kaygı duymaktadır.

Tarımsal üretimde kullanılan pestisitler sebze ve meyvelerin doğada zarar görmeden yetişmesi, yaşam alanlarımızın zararlı mikroorganizmalardan arınması gibi konularda fayda sağlamakla birlikte bilinçsiz ve yanlış kullanımı insan ve çevre sağlığı açısından büyük risk faktörü oluşturmaktadır.

Avrupa Komisyonuna bağlı Alarm ve Dayanışma Ağı'nın (ACN) 2023 raporuna göre Türkiye, geçen yıl AB sınırlarında gıda güvenliği risklerine ilişkin yapılan geri bildirimlerde 408 bildirimle ilk sırada yer almıştır.

1.1 Yıllar İtibarıyla Bitki Koruma Ürünlerinin (Gruplara Ayrılmış Olarak) Kullanım Miktarları, 2006-2023
1.1 The Usage Amount of Plant Protection Products (By Grouping) By Years, 2006-2023

Yıllar Years	Bitki Koruma Ürünü Türleri Plant Protection Product Types						Diğerleri (1) Others
	Toplam Total	İnsektisit Insecticide	Fungisit Fungicide	Herbisit Herbicide	Akarsit Acaricide	Rodentisit + Mollusisit Rodenticide + Molluscicide	
	Ton	Ton	Ton	Ton	Ton	Ton	Ton
2006	45.376	7.628	19.900	6.956	902	3	9.987
2007	48.716	21.046	16.707	6.669	966	51	3.277
2008	38.836	9.251	16.787	6.177	737	351	5.613
2009	37.651	9.914	17.863	5.961	1.533	78	2.302
2010	38.555	7.176	17.396	7.452	1.040	147	5.344
2011	39.534	6.120	17.546	7.407	1.062	421	6.978
2012	42.611	7.284	18.124	7.351	859	247	8.766
2013	39.440	7.741	16.248	7.336	859	129	7.128
2014	39.723	7.586	16.674	7.794	1.513	149	6.007
2015	39.026	8.117	15.984	7.825	1.576	197	5.327
2016	50.054	10.425	20.485	10.025	2.025	259	6.835
2017	54.058	11.436	22.006	11.759	2.452	236	6.209
2018	60.020	13.583	23.047	14.794	2.468	309	5.801
2019	51.297	11.609	19.698	12.644	2.124	264	4.958
2020	53.672	12.347	20.600	13.250	2.200	280	4.995
2021	52.965	11.071	19.098	13.320	2.342	283	6.651
2022	55.374	12.205	19.446	14.553	2.462	298	6.410
2023	57.766	12.324	19.614	15.509	3.104	297	6.916

(1) Diğerleri: Bitki Akaricileri + Bitki Gelişim Düzenleyicileri + Bitki Çekirdekleri + Fungisit + Nemlölçer

Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından açıklanan yıllar itibarıyla bitki koruma ürünlerinin kullanım miktarlarına baktığımızda, durumun vehameti açıkça görülmektedir. Türkiye'de

kullanılan pestisit miktarı her geçen yıl artmaktadır. 2022 yılında 55 bin 374 ton olan pestisit miktarı, geçen yıl 57 bin 766 tona çıkmıştır.

Türkiye'ye geri gönderilen ürünlerde yasaklı klorpirifos etken maddesine rastlandığı da yine kamuoyuna yansıyan haberlerde yer almaktadır. Klorpirifos, çocukların bilişsel yetilerine zarar verdiği için 2016'da AB'de, 2020'de ise Türkiye'de yasaklanmıştır. Ancak buna rağmen ihraç ürünlerin iade gerekçelerine bakıldığında bu yasaklı maddenin hala kullanıldığı görülmektedir.

Gerekli tedbirler alınmazsa tarımsal üretimimizde bilinçsiz pestisit kullanımı artarak devam edecektir. Bu da anne karnındaki bebeklerin sağlığının dahi ciddi bir tehlike altında olduğu anlamına gelmektedir.

Yukarıda değinilen tüm bu sebepler çerçevesinde, tarımsal üretimde kullanılan pestisitlerin bilinçsiz kullanımının önüne geçecek tedbirlerin tespit edilerek sorunun tüm boyutlarıyla ele alınması, konuya ilişkin bütüncül bir mücadele yol haritasının planlanması ve uygulamaya konması, konunun uzmanlarının görüş ve önerilerine başvurulabilmesi amacıyla, TBMM çatısı altında konunun uzmanlarının ve meslek örgütlerinin de görüş ve önerilerine başvurulabileceği bir Araştırma Komisyonu kurulması uygun olacaktır.

